

Latweefchu Awises.

Nr. 12.

Zettortdeena 22. Merzi.

1862.

Awischu-sinnas.

Nihga. 16ta Merzi muhsu zeen. General-gubernatera kungs ar eisenbahni nobrauzis us Pehterburgu.

Nihga. Jaw Novemberi ar fuggi un wehl pa semmes zellu garr Tauroggeom. Kënsbergu un Amburgu taggad nosuhtijuschi tahs leetas, ko no Iggauissemes, Widsemes un Kursemes Londonë gribb rahdiht leelsa pasaules leetu rahdischana. No wissadeem augleem, ar kurreem Nihgas un Rehweles ohstas andelejahs, nosuhtijuschi tahs wißlabbakahs sortes, prohti: kannepes, linnus un linnsehklas, wissadu labbiku, kohkus, tabbaku etc. wissadas vabrikos taifitas leetas, ir wissadas sortes putraimu, ko Dohbeles melderis Pelschekis taifisjies un ir Iggauu un Latweeschu pilnigu apgehrbu, tahdu, kahdu daschä nowadda pehz tehwu mohdes Latweeschi un Iggauu wehl taggad wolla. —

Nihga. Krigerla kungs, — kas uenehmee Nihga eetaischt leelo uhdens skunsti, zaur kureu wissos Nihgas nammös uhdens taps ewaddihts ta, ka jaw pehrnajä gadda laffitajeem effam istahstijuschi — wissas pee tam derrigas maschines, truhbas etc. jaw sagahdajis un pawaffarå sahks buhweht tahs waijadfigas ehkas, un appalch pilsata eelahm sahks likt tahs truhbas, ar kurrähm uhdeni nammös ee-waddihs. Tapat arri darrihs ar tahn truhbahn, kas dedsinajamu gasu eelu un nammu lukturös ee-waddihs. — Leelais jaunais kumedinu nams irr appalch jumta un nu ar wissu spehku ar to darbojahs wissu to sagahdah un taifisht, kas eelschpuffe pee lepnas igrasnoschanas un pee kumedinu rahdischanas waijaga. Taifa til stalti un gudri, ka pattefi buhs wehrts ee-eet un apluhkoht un kumedinus redseht, kad buhs gattaws. Ne finnu woi schinni gadda spehs to darbu beigt.

Rihgas dampkuggu-beedriba 1860 gadda rehkinumu ißluddina. 90 reises winnas fuggi pehrnajä gadda sawu zellu us Pehterburgu un atvakkat us Rihgu gahjuschi. 174 $\frac{1}{2}$ tuhfst. rubl. eenahluschi, 145 tuhfst. rubl. beedriba isdewuse. Tä tad nöpelni-juse 49 $\frac{1}{2}$ tuhfst. rubl. un ickatram beedrim 8 prezentes par sawu kapitalu warrejuuse doht. — To jaunu eisenbahnes zellu no Dinburgas garr Wilnu us Kaunem (no Kaunem us Wahzemmi zelsch gattaws) 15ta Merzi sahkuschi braukt. Taggad tikkai 3 reises par neddelu tur brauks, prohti svehtdeenä, ohtrdeenä un zettortdeena pulksten 6 $\frac{3}{4}$ no rihta. Tad nu no Nihgas lihds Wahzemmei pa eisenbahni ween jaw wart braukt.

Eistreikeru Keiseram nomirruschi 2 Generali, kas bijuschi stipri karra-wihti, prohi Schlikis un Windischgrehzs. Ar leelu gohdu tohs pawaddijschi us kappeem. — Keisereene arween wehl Benedigä sawas wesselisbas labbad un Keisers daschfahrt turp eet fehrst. — Pee Italias rohbescheem Eistreikeru karra-spehls wairojahs un fakrahjahs, lai Italia ne dohma us neleetibu.

Italia. Jaunais Ministers Matazzis skaidri teizis, ka ar warzu Rohmai ne eeschoht wirsü. Zerrejobjt ar labbu scho leetu beigt. Ir Napoleons ne gribb ar warzu Pahwestu spreest Rohmu atdoht. Bet pasaule ne tizz, ka ar labbu scho leetu beig-schoht, jo Pahwests ne padohdahs un pehz sawa ammata arti ne warr tä dorriht, ka Italia gribb. Napoleons ne gribb, ka wissi biskopi no-eet Rohmä us leelu Kattolu sinodi un tadeht saweem augsteem bislapeem Sprantschu semme aisleddis us Rohmu eet. — Neapeles dalka atkal sahk dausitees un pofta darbus dorriht laupitaji un dumpineeki; fakka, ka pawaffarå Prantscha II. draugi atkal zelschotees ar wissu spehku. Ak kahda nelaimiga schi semme!

Amerika. Wehrgu-walstu Presidents usainina, lai ar wissu spehku sahk farroht un turretees

prett brahku walstum, jo ir schihs taggadzik spehdamas scho pohsta karru ahtri gribb nobeigt. Tad nu wehrgu-walstu spehks fakrahjees pee Potamakas leeluppes. Daschā weetā winnu karra-spehks tohp spaidihts, uswarrehts un aisdsihts. No Kolumbas pilfata iseihoht wissu scho pilfatu nodedsinajuschi, sai eenaidneeki to ne dabbu. Tāpat arri fadedsinajoht bohmwillas un tabaka magazines, ja no eenaidneeku rohlahm tahs ne spehj ieglahbt. Ak tawu pohsta karru! Turprettim Presidents Linkolns dohma us meeru, un padohmu isdevis tahdu: lai ihstas walstis, kas wehrgu buhshanu ne gribb, par wehrgeem, ko wehrgu walstu fungi par sawu naudu virkuschi, wiineem or laiku ismakha ar naudu tā, ka 30 gaddu saikā wissi wehrgi brihw laisti un patam tee fewim zittus strahdneekus warroht derreht un gahdaht, jo bes strahdneekeem schihs semmes jelle ne warroht palikt. Tā warreschoht paleekamu meeru faderreht. Bet dsird, ka par scho padohmu faunojahs un ne gribboht to klauscht.

Mejikā wehl tas pats, kas bijid. Sprantschi, Enlenderi un Spanjeri gaida valigu un leelaku spehku no mahjahm un taisahs tad dohtees us Mejikas leelo pilfatu. Turprettim atkal Mejikas walsts laudis sawu wezzu eenaidu un kareoschanu sawā starpā pavissam atmeltuschi un weenprahrti wissu sagahda, ka ar leelu spehku eenaidneekem warretu prettim turretees.

S—.

Wahzsemme. Gudri wihti aprehkinajuschi, ka par wissu pasauli zilweki runnajoht 3064 walldas, prohti: Ciropā 785, Afīā 937, Amerikā 276 un Amerikā 1164. — Sawadas tizzibas eshoht par wissu pasauli 1 tuhkf. Pa wissu pasauli eshoht 1 tuhkf. miljonu zilweku; no scheem mirstoht ikkatra gaddā 33 milj. 333 tuhkf. un 333, un ikkatri deenu 91 tuhkf. 324 un katru sekundu 1 zilwels. Dsimt dseminoht katrā sekundē 20 zilweki. Apprezjeuschees zilweki dsihwo ilgaki, neka neprezjeti. No 1 tuhkf. zilwekeem tikkai 175 zilweki apprezzejotees. Kas pawassarā dseminoht, dsihwojoht jo ilgaki, neka tee ruddena behrni. No 10 tuhkf. zilwekeem tikkai 1 zilwels 100 gaddus fasneedsoht. Zettora daska zilweku mirstoht preeskj 7ta godda, puse no wisseem zilwekeem preeskj 17ta godda.

E. F. S.

Ko pilfata pee kaupmannaa peezi gaddi dsihwodams esmu redsejis un dsirdejis no tahdeem, kas labbibu un fehklas pilfata wedd un pahrdohd.

Bee dascha irr leela netaisniba atrohdama, kas itt labbi no Deewa wahrdeem irr mahzijees un sinn, ko septitais bauflis pawehl. — Kad kweeschus (puhrus), ieb rudsus wedd isdoht, daschi tahdi gudrineekz: mahjās prohwi eeber zimda jeb kallitē, un tad bahsch few pee fahneem, sai labbi fasilstoht, tad buh schoht gruhta, kad fwehrs, un kad kaupmannis nu irr faderrejis un leek maisus isbeht, tad to fwarru wairs ne turr kā paprecksj irr bijis. Ak! nu irr leels strihdinsj or kaupmanni, kad winsch rehking pehz to derretu fwarru.

Zits meschu prohwi eeber zimda jeb nichsdangā, ar abbahm rohlahm stipri fabehrsch, leek kaupmannis noswehrt. Kad nu ne buhs gruhta prohwe, kad afni wissi nobehrsti; jo struppi graudi wairak eelsch fwarra ee-eet. Bet kad nu kaupmannis leek isbeht, un nemm ohtru reis prohwi spihkeri no katra maiisa, tad atrohnahs par peezi ir wairak mahzjinu weeglaki. Kad nu kaupmannis par lo neriktigu fwarru gribb norehkinah, masak mafsaht, tad blauj pilla kafkā, ka ne watt ne isturreht. — Kad ausas wedd pahndoht, tad zits gudrineeks no walkara eemehrzoht leelā traufā un usleijoht uhdeni wirsū, sai labbi isbreestoht un tad wairak mehra isdohd. Ak, tawu negantu frabyschanu! — Linnufehklas atkal eemehrzoht stiprā fahrmā, pehz pahri stundahm fahrmu usleijoht, tad leekoht us dekki, sai isbreestoht; tad ar flohlu behrschoht, lai spohschas isskattotees un jo pilnigaki graudi; tad atkal wairak mehra eshoht. Kad kungs prassa: ka jums tad tahdas mihkstas tahs sehklas? Tad tahdas ar gudream wahrdeem proht isrunnatees. Mihlo kungs! tahs jau no druwas sakas fistas. Ak, tawu gudru isrunnafchanohs! — Zitti irr tahdi gudrineekz ar knappu mehru: kad mehro, tad zittā maiisa masak eeber, gribbedami, lai wiss par pilnu iseet, un zitta maiisa widdū tihri masa labbia eebehrta. Kad nu foigliu eet pee funga un teift, tas naw rikti, tad luhds un butscho, fobla mafsaht! Luhds lai es to grehla naudu tik panemu un kungs to nebucht ne

dabbatu finnaht. Bits man ta butschojis kameefhus, ka winna affa bahrda zaur fehku duhrabs zauri, un wehl fohlija naudas doht, lai tikkai paleekohit meerā un fungam to ne teizoht, bet lai teizoht, ka wissa labbiba effoht tahda pat bijuse, ka prohwe, un ka mehrs riktiis! — —

Brahli un mahfas eelsch ta Kunga! Dascham gan no jums finnams firds to mettihis preekschā, ka tas nau riktiigis bijis un dasch arri dohmahs pee fewis: labbi, kad manni kaupmannis ne dabbuja finnaht, ka es ta esmu dorrijis. — Bet ko dohmajeet preeksch ta Kunga, kas muhsu dohmas jau no tahlenes pasihst, un kas fakka Matt. 16 nod. 26 pant.

G. B.k...n.

Padohms.

Pawaffara jaw drihs klah, un mums waijadsehs afkal sawus laukus apstrahdaht. Sehjejs gan ee-taifa fehku semme, bet augschana un isdohschana stahw Deewa rohla. Wisswairak dohmigi mehs sawus kartappelu laukus apstahdam, jo slimmiba jaw pa laikam kartappelus maita; ihpaschi isgahjuschā gaddā tee ne isdewahs. Kad Sprantschōs weens wihrs atraddis padohmu prett kartappelu fehrgu un darra to zaur Awisehm wisseem finnamu. Schis padohms irr tahds: Waijaga labbu dasku smalkas semmes ar akminu-ohglu-dahrwu fajault, un tad ar scho smalko semmi, kas ka puttekli isskattahs, kartappelu lauku $\frac{1}{3}$ zellu augsti pahrlaihft, scho semmi ee-ort un ee-ezzeht, un tad kartappelus stahdiht, ka lihds schim. Pee tahdas strahdaschanas dahrws gandrihs nohk 8 (?) zellus dilli eelsch semmes. Spranzis, kas to padohmu dohd, jaw diwi gaddi ta prohwejis, un winnam eelsch teem diwjeem gaddeem neweens kartappelis ne effoht maiteajes. Turprettim tannis kartappelu laukos, kas turvat blakam stahwejuschi, bet ta ne effoht tappuschi kohpti, puse kartappetu bijuse slimmia.

J. R.

Swehru, lohpu un putnu wezzums.

Rahds Kalenderis raksta, ka effoht ruhpiji is-mellejis schurp un turp, sawā dīmtenē un sweschumā, wezzus ut jaunus laikus, pee wezzem laudim un wezzas grahmatas, un tapehz to arri par pateebu turroht, kad wissus spreediumus lohpā paleekohit.

Winsch leezina: ka sahjis, wilks un suns kohti retti pahri par 20 gaddeem wezzi teekoht, bet lapfai kuhminai ar wissu žawu leelu gudribu un wiltibu jaw 14ta, ja dauds, tad 16ta gaddā waijagoht pasalei labbas deenas atdoht; kakkis 15 gaddus un wahwere 7 lihds 8 gaddus wezzi teekoht, un saklis arri sawā muhschā 7 reises jaunu gaddu dabbujohit sahkt, ja winnu gehgeris nenoschaujoht, un ja lapfai un puhzei par laupijumu ne teekoht. Kameelis karsta Alwika mahjodams aissneedsoht 200 gaddus. Clewants 400 gaddus dīshwojoht. Ka schis augustais rahtskungs tahdu leelu wezzumu aissneedsoht, par to wezzi stahsti slaidru leezibū dohd. — Alekanders kas Leelais effoht, kad Indijen lehnini Poru uswarrejis, kahdam jaw labbi wezzam elewantam aproksitu plahlti kakkā uskahris, un scho gohda sihmi wehl pehz 350 gaddeem vee kakkla effoht nessis. Kai nu tas buhtu job ne buhtu, tad tomehr schis augustais kungs aissneeds gan leelu wezzumu. — Sirgi, kad tee no zilvelu zeetsirdibas un winnu mantas kahribas ne teekoht fadsichti un nobendeti, tad 60 gaddus wezzi paleekohit, bet kad tee nu teekoht faskeeti, pee gruhtem darbeem nopusleti un pahrdslhti, tad tikkai retti kahds 25 lihds 30 gaddus warroht aissneeg. Arri kahds augusti mahzihts kungs Parasen pilsatā leezina, ka wallswehrs 1000 gaddus wezz paleekohit. Bet ka tee scho wezzumu ne warroht aissneeg, par to gahdajoht sweijneeki, kas katra gaddā us winnu sweiju dohdotees. — No putneem aissneedsoht ehrglis un krauklis wissleelako wezzumu. Wihnes pilsatā effoht ehrglis 104 gaddus wezz valizzis; jo finnams leeta, ka putneem, kas sawā wolkā ne dīshwo, winnu dīshwiba teek pa-ihfinata. Krauklis 100 gaddus un gulbji 360 gaddus wezzi teekoht, ja tee ahtraki scho pasauli ne atstahjoht. — Redi, zik gudras galwinas Culendereem un Sprantscheem!

B—mb—g.

Pellejums.

Ikkatrs lassitajis buhs jaw laikam vee wezzas mai-ses, pee wezza seera, woi pee zittas kahdas leetas, kas wisswairak mitra weetā stahwejusi, kur sawles starri winnu ne dabbuja argaismohit, fill-pellekus plekkus redsejis, kurrus par pellejumu fauz. Kad

nu juhs tohs plekkus apskattait, tad tee jums is-
rahdahs ka kahda fanta ahina, kurreu, ja ta leeta
glumma, warr noslauziht. Un tomehr brihnosee-
tees, kad stahstischu, zik brihnischkigs schis pelle-
jums. Ja zaur skunstigahm wairoshanas glah-
sehm pellejumu apskatta, tad dauds zittads is-skat-
tahs. Kad tahdu leetu, us kurreas pellejums atroh-
dahs, appalsch wairoshanas glahses leek, tad us
reis muhsu azzim parahdahs moss meschs ar lepneem
kohkeem, kurreem smalki zelmi, neslaitami farri un
paschä gallotnë fkaistakee ougli. Appalsch katra
kohzina stahw jauka fakka sahle us nelihdsenä sem-
mes, un us sahles stahw atkal raffas lahsites, itt
ka dimanta pehrlites. Masus kohlus reds augoht
un auglus gattawesoht; masee sehklas trauzini
lehz walka un smalkais sehlas puttekis is-pleschahs
ka kahds miglas padebbejs pahr masu meschinu. —
Arridsan schinni walstibä atrohdahs daschadi eedsh-
wotaji; tur lehka dauds masti swehri un leen dauds
raibi tahrpi. Sehksa no wehja teek dsichta un is-
kaisita pa wissu semmi. Kad nu wissas schahs
masas smalkas dallas ar azzim ween ne warr redseht,
dohma, ka pellejums pats no fewis bes kahdas
sehklas rohdahs. Tas nu arri sinnams, ka sehksa
ikreis us augligas semmes ne friht, bet tur arween
waijag flapjumam fkaht buht, ja gribb, lai pelle-
jums zellahs.

R. U.

Beidsaunais wihsa bikkteris.

Sweedru kehnisch, Kohrlis XII., kas preesk 140 gaddeem Sweedru semmi walija, sawas jau-
nas deenä mihleja wihsu dsert, un kahdu deenu,
kad tam galvina filta, sawai mahtei ruyjus wah-
dus pretti mehtajis, zaur ko schi-gauscham noskum-
mu si un raudajusi. Ohträ deenä, kad kehnisch
skaidra prehta ar sawu wezzu draugu un skohlmei-
steru runnajis, tas tam nejauschi stahstija, ka sawu
paschu mahti walkar ta apbehdinajis. — Kehnisch
sawa drauga padohmu meerigi noslausijees, valikke
dohmigs. Pebz fullaini fause, lai puddeli lab-
baka wihsa atneffoht un weenu bikkteri arri.
Gullainis atness. Kehnisch peelei bikkteri pilnu,

oiseet ar to pee mahyes un fakka: „Man schehl, ka
juhs walkar apbehdinajis. Peedohdeet!“ Tohs wah-
dus runnajis, peelek bikkteri pee luhpahm un iedserr
wissu zauri, tad bikkteri nosizzis un us mahti gree-
sees runna: „Rang, maht' mihsa, schis lai irr peh-
digais bikkteris wihsa, ko dserru manna dsh-
wibas laika;“ un skatt! bija wihs un wahrd. —
Now pehz arri wairs wihsa pee luhpahm peelizzis.

Scheit lai katri mahzibü nemmabs sawus kah-
rumus waldbiht un ne fakka wis: „Kas warr no-
zeestees!“ — Zilwels lai paleek funga par saweem
kahrumeem, un ne wis kahrumi par winnu!

G. F. S.

Chrmiga schehlastiba.

Londones pilfati sawada funnu-schehloschanas-
beedriba. Cetaisijuschi ihpaschä nammä trihs lee-
las istabas, kur wissus nowahrguschus funnus,
kas nesinnami, kam peederr, par celahm wasajahs,
leek eekschä un kohpj. Ihpaschi wihs katu rihtu
pahrstaiga wissas elas, tahdus funnus twaristi-
dami; un ihpats lohpu-ahrts katu deenu tohs sa-
fliimuschus un faut ka eewainotus ahste. Nu
teesham, kam naw kauna lohpu mohzibit,
tas lohpa gohdu peln; bet tahda schehlastiba
gan chrmiga irr teizama. Tapehz arridsan zittas
Awijs scheem funnu beedreem padohmu dohd, lai
labbak cetaisa tahdas istabas, kur badda mirsto-
schus zilwels glahbj. Rehksina, ka Londoné zaur
zaurim katu deenu jes mas weens zilwels zaur
baddu eijoht pohstā.”*) — e.

*) Tizzam, ka abbeem, wissuwatrat nesaimigem zilwelen,
bet ir nabbaa lohpineem schehligu firdi un valihdigu rohku
buhs parahdiht. — S.

Stahstisch.

Weenam kummedina namma waktneekam bij pa-
wehlehts, neweenu eelaist, eekam sawu speeki noleek.
„Zeenigs funga, juhsu speeki!“ prassija waktneeks
kahdam fungam, kas abbas rohkas leschä turrejo.
„Mannu speeki! Man now nekahds!“ — Tas gau-
schli flikti! Tad jums ja-eet atnest.“ G. S.

A w i s c h u

Bafnizas

Mr. G.

peeliffunts.

finnas.

1862.

Tannas finnas.

Kursemme, Aisputtes aprinki, 1858tå gad-då, kahdå pagastå, maså buhdinå, dñshwoja diwi lausati pahri, no kurreem weens pahris bij eeksch eenaida un nefaderribas neween paschi sawå starpå, bet arridsan ar zitteem; tad nu winni pehz schah-deem netikluma darbeem un breefmigu lahstu wahr-deem, fewim breefmigu nahwi mantoja. Wihrs Merza mehnësi no sudmallahm mahjås braukdams, ne wissai dñstå uppité noslühzis, eeksch ka nebuht dohmajams, ka tur zilweks buhtu warrejis noslühkt, ja pats fewim ne buhtu gribbejis gallu darriht. Lai-nu gan eenaidå dñshwojuschi, tomehr feewina ar trim behrnineem gaudodami un waimanadami pehz teh-wa meklejuschi, bet tikkai pehz pahri neddetu lai-mejahs lihki minnetå uppité atraast. — Ne ilgi pehz tam, gaddahs schai atraitnei bruhtgans. Jaw diwi reises ussaukti, kahdå naakti ohtra wihra feewa-tå buhdinå atmohstahs, dñrd, ka atraitne par durwim iegahjuſe, bet ais durwim klausijusees, ka patlabban winnas sihdamls behrninsch fahzis rau-dahrt. To wehl eschelodama nahkuſe atpakkal win-nu apkluſſinahrt. Kad meerigſ palizzis, gahjuſe atkal oħtru reis pa durwim aħrā. Oħtrs pahris dohmajis, ka buhschoht pee bruhtgana nogahjuſe, ka jaw arri taħdi kahrumneeki darra! Tà tad pahri stundu gaiddijschi winnu eenahlam, bet par welti! Behrninsch fahzis atkal raudahrt un sħee nu gahjuſchi mekleħt, bet atkal par welti. No riħta gaif-minai austobt wiħħas mallas ismeklejuschi nekfur to ne attradduschi. Tikkai breefmigu leelu leħzeen u peh-das u ġagħjuſchi, ko itt neweens schigls wihrs ne buhtu spehjis isleħkt, par fmilshu kahpu un masu fneedinu, us taħbi pasħas uppes puſſi, un gan-drihs tannu pasħa weeka, kut winnas wihrs noslühzinajees tè arri schi fewi noslühzinajusees! — Redseet, miħli draugi, kahds breefmigs speħks greh-leem! U kaut karrs luħġtu scheħliga Deewa pa-

sigu, lai ikkatra starpā rastohs meeriga dīshwo-
schana un lai liktu wehrā tohs wahrdus, kas Dah
wida ds. 143, pant. 7 un 8. E. B.u...ll.

Schweizeru semmē nomirre nefenn aplam
baggats kohpmannis, Schiefs wahrdā. No eesah-
tuma bijis nabbaga sehn̄s, bet pehz deenās zaur
Deewa svehtibū tik baggats palizzis, ka miljoneem
baggats bijis. Bet winsch arri sawu mantu irr
Deewam par gohdu un zilwekeem par labbū walska-
jis, skohlas, basnigas un nabbagu nammus bagga-
tigi apdahwinadams. Winsch irr darrijis pehz
Kristus wahrdeem, kas mahza: Darrait fewim
draugus no tahs netaisnas baggatibas, ka tee, kad
jums nu peetruehkst, juhs usnemmi muhshigōs vīsh-
wolkōs. (Luhk. 16, 9.) — —

Mihli ammata brahti, sfohlmeisteri,
ehrgegneeki un kesteri!

Woi eheet scho fakkamu wahrdu: „wezz skohlmeisters, jauns nabbags,” arri wehrâ likkuschi un labbi apdohmajuschi? woi ne buhsim no dascha wezza skohlmeistersa jaunu nabbagu redsejuschi? un kâ tad tos gan ar mums buhs, kad buhsim wezzi valikkuschi un lohzeklischti ne spehs wairs to gruhtu deenas nastu un karstumu nest? Ar ko glahbsim fewi un tohs mihlus fawejus no truhkuma un badda behdahm? Taggad mehs wehl, tik ne wissi, jauni un stipri; woi ta allasch buhs? Trijeem woi tschettereem gan tahda weetina irr, to ne wart leegt, kur kahds grassis atleek, ar ko wezzumâ baddu un truhkunnu aiedsicht; bet ko tad mehs tee simts zitti darrisim — woi nu tad tik lihds ar naggeem ta deenischka maiosite, jeb taggad jaw ar truhkuma behdahm jakaujahs?!

Muhſu dohmas tahdas: luhgim, lai mumis no-
wehl palihdsibas-lahdi eetaifift. Mettisim latrs par
1 rub. f. ikgaddus eekchā un dohsim famestu nau-
du, lai anglus pelna, tā fa pehz lahdeem qadbeem

lahdam wezzam, nespehzigam flohlmeisteram, ehr-gelneekam, Lesteram, jeb ja lahdz zaar nahwi aishgahjis, (kas lahdē mettis) teem nabbaga bahrineem un atraitnei, wissleelatā nohtes laikā no famestas naudas augleem warretum palihdseht.

Nu, mihi ammata brahki! Kā buhs? muhsu pūsse jeb aprinkī irr wissi pilnā meerā us tam. Luhdsu, kam schis padohms patizzis un kas preeskī fewi un teem mihteem fawejem us tahdu wihsi gribbetu gahdaht, lai ne kawejahs mannim finnu doht; bet pastes nauda latram pascham ja-maksa. Ja buhs tik dauds beedru peeteikuschees, ka to leetu warram eefahkt, tad dabbuseet zaor Latv. Awijschm finnu kā wisslabbaki kriku: "padohmaht, nospreest un usrafscht, kas pee tahda labbuma der-rigs un waijadfigs."

A. Breedis,*)

Gaiku dr. skohlm. un ehrgel. Kursemme

*) Juhsu prahis, mihtais A. Br., irr lobs un buhtu lohti tezjams, ja — bet ne tizzeet kad telschu — buhtu arri schi leeta kā isdarama, kā juhs gan tizzeet. Jo finneet: ir Kursemme angsti un semmi teefas lungi usrechuschees tahdu valihdsbas-lahdi fewim un fareem atlikuscheem peederrigem, kad nomirsi, etaisibet, bet libds schim wehl ne warrejuschi us-eet nekahdu ištī derrigu padohmu neds labbus tiefkums, ka schi leetu warreiu kā etaisibet, lai tahdu valihdsbas-lahde arri warr pastahweht un pateesti labbumu un pastigu doht. Ir dakteria lungem wehl nam isdeweess fewim tahdu valihdsbas-lahdi etaisibet, kaut gan ir schee irr qidri un mahziti deesgan. Vai Deews jums dohd jo gudru dertigu padohmu useet. Mannim buhtu leels preets. S.

R o h k a.

Zilveka rohku warr salihdsnaht ar kehnina walsti. Starp teem peezeem pirksteem irr tas wid-dus pirksts kehninisch, itt kā Sauls galvu leelaks, nekā wissi zitti laudis. (1 Sam. 9, 2.) Apfahrt schi widdus pirksta, kā kehnina, stahw nu zitti pirksti, kā winna ministeri, rahtskungi, angsti mahziti un semmas kahrtas laudis. Preeskīpirksts irr kā sakkoht renteimeisteris, kanzleris un sehgela paglabbatajs, tālabbad wihsch arri sehgela gredenu walka; tas sihme tohs mahzitus laudis. Izhelskis irr warrens un stiprs, tas sihme to karra-spehku, Ohtros sahnōs blakkam kehninam, stahw selta pirksts, ar seltu un dahrgeem akmineem ispusch-kohts; schis sihme walsts muischneekus. Ais schi selta pirkstu nu irr mosais pirkstinsch. Schis sihme semmus lautinus, kas gan mas teek zeeniti, bet to-mehr waijadfigi un nezeeschami irraid. Wissi schee peezi pirksti istaifa nu to walsti, prohli duhri, kas enaidneekam lohti breezmiga.

B—mb—g.

Taifnam dauds behdu, bet tas Kungs to ispesti. Dohw. ds. 34, 20.

1848tā gaddā dsihwoja Wahzemē nabbaga, bet deewabihjigs wehweris. No rihta isgahjis prett wakkari vahrnahze mahjā, kur feewa un peegi behrnini ar preeku sagaidija. Kad eenahze istabā jaw diwi masakee behrnini fakrehre tehwu aish lajhahm un trihs leelakee sauze preeka pilni: "Papinsch, papinsch mahjās!" un mahte laipnigi "labwak-faru" dewe. Bet neddelas pelau, ko pabrihke dab-bujis, ne wahrdū runnajohit nolikke us galda, un smaggi nopushtees behrninus no sewis raidija. Seewa no naudas atgreesufoes usluhkoja wihra behdigu un bohlu gihmi. "Wihtin mihtais, kas tew kaisch?" isfauze feewa, "tu isflattees til behdu pilns! Ne tizzu, — tu tatschu ne —"

"Essi meeriga," teige wihrs zeeti, bet ar schehligu bolji, "wezzais Deews wehl dsihwo! Pabrihka fungis manni, kā arri sawu strahdneelu treschu dalku no dorba atlaidis!" — "Schehligs Deews!" isfauze feewa, "tewi no darba atlaidi! Ta tad ne dorba, ne maiseis? Ne warr buht! Preeskī 14 deenahm fungis tewi lohti slawaja un turklaht teige, lai zitti no tewim preeskīfihmi nemmoht! Tas irr alga par 13 gaddu ustizzigu kalposchanu! Tas irr

— "Ne grehko!" wihrs winnas runnu beidse. "Ari pats ne prohtu, pawissam ne isdibbinajama leeta! Kad atlaistu wahrdus isfauze, dohmaju: tauw wahrdū tatschu ne fauks, jo ne fenn tewi par wisseem labbako teige — us reis ir mannu wahrdū dsirdeju. Ko dohma, kā man ap firdi bij? Kad atzerrejohs, pabrihka fungam itt pasemmigi teizu, zik ilgi winnam kalpoju, ka ar mannu darbu meerā bijuschi, un prassiju, kahdas wainas deh̄l manni no darba atstumj un zittus, kas ne pusi tik ilgi kalpojuschi, paturoht. Tad manni stihwi usluhkoja un teige: "Pee tam paleek, preeskī jums man naw darba; nemmeet sawu nau-du, mehs wairs ne redsesimees." — Mahte fahke raudaht; leelakee behrni speedahs pee tehwa un raudsja winna affaras meerinah un masee raudoja lihds, ne sinnadami kapebz. Tatschu tehws wal-dijahs, sinnadams un arri tizedams, ka matti wirs galwas skaititi. "Ne raudet tik dauds," beidoht meerinadams teige, "ka kad Deews debbesis ne buhtu; jo wakkari rihta-luhgschanā lassijam: "juhsu tehws gan finna, kas jums irr waijaga, pirms

juhs winnu luhdsat." (Matt. 6, 8. 25.) Tad us seewu teize: „Woi finni, seewin, kas wissuwaijadsigaks irr? Sahksam patesigaki Deewu luhgt, ka Winna mihlestiba jo karstaki muhsu firdis filditu; Deewa behrni gribbam un arri waijaga mums buht zaur tizzibü eeksch Jesu, tad warram wissas ruhpeschanas us Winnu mest, Winsch par mums gahdahs; gan tad wiss no schihm behdahm us labbu pahrwehrfees.“ Us wezzakeem behrneem teize: „Zerru, ka ir juhs wissas behdas atmettiseet! Kad jums mihtais Pestitais, winna wahrdi un Deewa luhgschanas tikkai laika kawellis bijis, tad Winsch taggad juhs nemm sawa pahrmahgi-schanā; tapehz luhdseet no firds to Kungu.“ —

Deenu pehz tam bija snewtdeena. Zaur scho Deewa luhgschanu, ka arween mehdse darriht, notilke jauna zerriba winnu masā mahjinā. Tehws par wehleja tam Kungam sawus zeffus un darrishanas, zerredams, Winsch gan wissu par labbu isschiks. Pirmdeenā agri isgahje us pilshata pee kahdeem kaupmanneem ns pabrikla kungeem darbu luhgtees; bet wakkarā pahrnahze bes darba mahjās. Neddela pagahje, bes kahdu masumu buhtu pelnijis, jo wissas mekleschanas un prassishanas bij welti. — Kahdu riht wehwera seewa nolikke suppi un divi gabbalinus mases us galda un teize: „Taggad pawahu usluhkojat! jo naw ne grassis naudas nammā, ne kummoß mases plauktā, ne saujina mistu fuknā (kehki). Ja neko ne astahjam, tad malstike un wakkarinas ehstas.“ Leelakeem behrnineem tappe itt behdiga firds, un weens pehz ohtra teize: „Man wehl ne gribbahs ehst, es neko ne gribbu; bet lai mases Prizzinsch un Kristihne eh!“ Tad tehws meerigi teize: „Zik waijaga, gribbam ehst; irr labbaki, neko netizzibā issalkuscheem buht! Tai Kunga schehlastibai newa gals, bet ikrihtā jauna un winna brihnumi irr leeli.“ Wezzakee behrnini ehdamo-pahtrus noskaitija un arri maseem mahte schohs wahrdus „Abba, swehti“ teikuji, un wissi ehdaschi, tatschu wehl masums atliske. Arri Deewa luhgschanu pehz ehshanas ne aismirfe, un nu wehweris kehre pehz zeppures, dewi seewai un behrneem „ar Deewu“ un teize: „Scho riht esmu pee kahda pabrikla kunga apstellehts, leekat wehrā, warribuht labbas finnas pahrnnessu!“ Tä teizis aissgahje un trihs behrnini dewahs us skohsu.

(Turplikam heigums.)

Pasaules padohms.

Bischkin sagt, melloht, peedsertees, naw grehks. Tä jauneklis pa zella eedams dohmoja: bishkin no zella ne buhs sliki. Winsch no zella nogreesehs un apmaldahs. Ohtru reis no zella nogreesehs un kluppe. Tä gahje treschu un zettortu reisu un purwi eestrigge. — Nu gudri padohma deweji! Kurra tad buhs ta reisa, kad jauneklis no zella nogreesees ne klups? Pasaulei naw naw nekahds labs padohms. Mums Deews dewis sawus bauslus, tē ihstais padohms. Un kas pehz scheem ne gribb dīshwoht, krittihs.

B—nn.

Gawenu - laikā.

1. Deews eedsemm eeksch mannahm meesohm, Man no grehkeem atraisht, Pestih man no gruh-tahm teesahm, Israut man no ugguns-leefmahm, Un man jaunu pahrtaisht.

2. Grehku-lahsti Winnu spaida, Manni lohsti Winnu grausch, Un ta firds eeksch breefahm waida, Ell un nahwe firdi baida, Tas man firdi laustin lausch.

3. Bij Tew tahdas gruhtas spaidas Bar man, semmes-tahryu, zeest? Behdu-leefmas, schausmas, waidas, Trihjeschan' un elles-baidas; — Kas warr Tewi us to speest?

4. Itt nekas, ka mihlestiba Tew eeksch nahwes-baigeem grond, Itt nekas, ka schehlastiba, Skairia, tihra schehlastiba, Ta man ka no jauna dsemd.

5. Atmohdes no grehku-fnaudas, Un no elles atraishts, Es noleeku bail un gaudas, Sirdei irr tik preeku-randas: Zaur Tew esmu ispestihts.

Grot.

Meld. Kahdā nu meerā.

1. Swehts, swehts, swehts muhscham Tas jehrs, kas nokauts Irr zeenigs gohdt nemt no tuhksotsch-tuhksotsch mehlehm!! Irr mehs libds sau-zam: Swehts ušwarretajis! Tas lauwa no tahs jiltis Iya, Dahwida fakne!

2. Swehtais Kungs Jesu! Glahbejs muhs wahju! Lai tawa gruhta zeeshan' naw pee mums pa welti! Nahz mihtais Jesu! Amen, nahz drihs! Eſſi tu muhsu Deews un mahjo muhsu starpā!

J. B.

Buhpulu - svehtdeena.

1. Jesus zensch ar svehtahm waidahm, Jerusaleme,
pebz tew, Mekle tew ar farstahm gaidahm, Un ar mihs-
lestibas spaidahm, Welt tew schehligi vee few.

2. Saff, kur irr tas valmu - obshums, Winna
zeltu isgohdaht? Saff, kur irr tas frischu lohschums,
Un tas Osianna - spohschums, Un tas preels, To sveiz-
zinaht? —

3. Kungs, man nau nekas, sa raudas, Kas no
mannas firds ispluhst; Atmohdees no grehlu - snaudas,
Waida munitineka gaudas, Un ta firds eelfsch fahyehm
luhst. —

4. Kas man firdi grend eelfsch waidahm? Mannu
grehlu schanschlas! Kas man firdi chd ar baidahm
Un ar ruhtahm nahwes - gaidahm? Meijes — man-
nas affaras! —

5. Nemm tahs affru - meijas, Jesu, Leez pee Tawu
firdi tahs, ka man preels no affrahm zellahs, Meern
firds no Tew esfmetahs: „Manni grehli peedohti!“
Grot.

Tamna grahmata.

1860tā gaddā Tehrpata druskata un dabbujama pee
grahmatu pahrdeweja Neyhera Jelgawa par 20 sap.

Vaſauſe

un

dauds no ta, kas vaſauſe atrohnams.

Par mahzibu un derriku laka - kawelli preefsch Latwee-
scheem. 5ta grahmatina. Ar 13 bildehn.

Wissas peeza s grahmatinas lohpā cefectas weenā
wahsā maſſa: 75 sap. f.

Eluddinashanas.

Puischi no lauseem, kas Jelgawa ſkohla eet, war
dabbuh labbu ſohrteli un apghdascham vee i. aſchus-
ſalleja **Knie**, Gedeika ziammā, vee tīgus platscha
jaund Nr. 18.

Turvat arri tohp isdarrihts itt wiſſ, kas vee na-
ſchu - ſalleja ammata peederr, un tohp trihti wiſſadi
naſhi, ſchekres n. n. n. 1

Pakkalu - un linnu - dſiju vahrdohſchana **Kenge-**
ragga vabrihki no viſſadeem nummureem un forteljy
preefsch avgehrba, tihleem, maiſeem u. t. j. pr. irr
Nihga ſungu celā, teſcham prettim bekkerm Kall-
brenneram, fur pa nauma durwim ja - ee - eet, un
vahrdohſchana irr appaſchejā tahſchā pa labbu rohku
pee

R. John Hafferberg.

Lappmescha, Kaugera un Zelma muſchias frohgs,
pederrigi vee Slohkas muſchias, taps no Zurga dees-
nas ſchinni gaddā us renti isdohti. Tuvalas ſinnas
par to warr dabbuh ſapat Slohkas, fa arri Pab-
baſch u muſchā.

Tai 29tā Merza deenā f. g. Aisteres
pastes frohgā noturrechts uhtrupi, kur wai-
rafholitajeem tilks vahrdohſtas daschdascha-
das leetas, prohti: ſirgi, gohwis, aitas, ratti un
wiſſadas zittas leetas.

Strohku pagasta teefā, tai 6tā Merzi 1862.

(Nr. 24.) R. Gulbe, pag. wezz. †††
(S. W.) Dinter, teefas ſtrihw.

Nember muſchā (Ringmundshof), kas vee
Nihgas - Dinburgas dſelſes - zella atrohnahs, tilks no
Zurgeem ſchinni gaddā us naudas - renti trihs frohgi
isdohti:

Keggunda frohgs, ar ſemini jeb arri bes tahs
paſchās;
ſchenkis vee dſelſes - zella, un
ſchenkis vee glaſcha - ſchkuhnā.

Klahtakas ſinnas warr dabbuh ſee

Muſchias waldischanas.

— Augstaſt waldischanas wehlefchann tilks tai 27tā
Aprilī un 29tā Augstaſt ſchinni un nahlamōs gaddos
Tirſes pilſomniſchā ſirgis, lohpū un krahmu - ſirgis
noturrechts. 3

Brīh w driſteht.

No juhmallas - gubernements augſias waldischanas vuffes: Collegienrat G. Blaese, Censor. Jelgawa, tai 20tā Merzi 1862.